

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى .

مدبرى : آق چورە اوغلى يوسف .

صافي ۱۸

۱۲ نۆز ۱۳۲۸

يىل ۱

تورک یوردی

اون بش کونده بر جیقار

تورک‌ک‌ک فائده‌سنه چالشیر

ادبیات

تورک یوردی

کوی، یالچین قایلرینک تپه‌لری ماوی بوزلر پاریلداتان، کدیش یاماجلرینک
اوزلری قالین قار کوتوکلریله طولو اولان طاغک دینده ایدی. اوفکه‌سی
آلان فیرطینا اولرک جاتیلرینی قارایل ایله صارصمیوردی. پنجره که پنکلیرخه
قار ساوزونتولریله دوومیوردی. کویک چوجوقلری برلرینه قار طوی
آتیورلردی. یالکز کسکین، سوتوق برروزکار اولرک باجلارینی کورمه‌ین قادینلرک،
قابیلرک بوللرینی آجان ارککلرک یوزلرینی واللرینی ایصیریوردی.
یاتی اذانه طوغری ایدی که مختارک اونده بریسی اختیار، ایکیمی اورتہ
یاشلی اوج کویلو اوجاغک قارشیسنه اوطورمشلردی. بوکونکی فیرطینانک
زیاتلرینی قونوشوبورلردی. بونلرک بریسی چیغک آلتنده قالان کرواندن برجان
قورتولامادینی ایچون قایغولانیوردی. او بری اورمانه اودینه کیدن قومشوسی
ایچون مراق ایدیوردی. اختیاریده چیغلری آجق اوزره کوندردیکی اوغلی
ایله طورونی ایچون: «عجبا آچه بیلدیلرمی؟» دییوردی. آرادن یاریم ساعت
قدر کجدی. طیشاریدن یابانچی سملرککه باشلادی. بر آاز سوکرا قانی ایتیلدی.
ایجیری یه بری بیلدیک، ایکیمی غریب اوج کشی کیردیلر. بیلدیک بروورغون
آراباجیسی ایدی. اوتہ کیلده بری ارکک، بری قادین ایکی خرستیان یولجی
ایدیلر. کویلولر بویولجیلره یر کوستردیلر. فیرطینایه نرہده طوتولدقلرینی
سوردیلر. آراباجی دکرمنک اوست یاننده تیپی یه یاقالاندقلرینی، مختارک اوغلی
ایله طوروننک کندیلرینی قورتاردقلرینی، آکلاتدی؛ وفیرطینا بیتتجه یه قدر
دکرمنده باریندقلرینی سویله‌دی. بوسوزلره قارشى اوراده بولنان اختیار کویلینک
کوزلرنده سهونج نورلری پاریلدادی. و بر دینج دلی قانلی کبی آیاغه قالقاراق

طیشاری چیقدی . بر آرز سوکره آئنده ایسلی توتن بر جیرا ایله کلدی ،
یولجیلره : « بویورک ! » دییه رک اوکارینه دوشدی . و بونلری اجدادن
قالماقونوق اوداسنه کوتوردی .

اودا آلقاق طاوانلی ، اسکی کیلیملره دوشه لی بریردی . آق صیوالری
صاراران دیوارلرنده تورکجه ، ارمنیجه ، روسجه ، عجمجه برچوق یازیلریازلشدی ؛
یازیلر شمدی به قدر بوراده قونوقلاران یولجیلری آدلریله ، کیجه لریله کوسترمکه
ایدی . بودیوارلراویله طاشدن ، کرپیچدن یاییلمش دکل اوغوز نسلک بش بیک
ییللق خوینی ، توره سنی کوسترن بر دیکلی طاش کبی ایدی . پک جوق اللر
سورونه رک قاراران اوجاغه ایری جام کوتوکلری بیغلمشدی ؛ کوتوکلر بو
کیجه ده بو غریبیلری ایصتمق ایچون آله ولری صاچقده ایدی . بو اوجاق
تورانک اوپارلاق آتشی ، تورکک اوپویوک یورکنک آله وینی پارلاتیوردی که
بو آتش و آله و یاققدن زیاده ایصیتیر وایشیق ویرر . آتجق بو یولجیلر بویله
دوشونبورلردی . ایکیمی ده قورقو و قورونتو ایچنده ایدیلر . قادیق قوجاسنه
دیوردی که : « اویوما ؛ تورک کوینده اولدیغکی اونوتما ؛ اکر آراباجی سنک
بانقه ده بولوندیغکی سویله مشسه ، اکر چانطامک ایچنده الماس اولدیغنی سزمشله
بو قوردلر بو کیجه بزی قویون کبی بوغارلر ؛ لشارمزی قارلرک ایچنه کومرلر .
وهرکس ده صانیر که بزفیرطیناده بوغولمشز . » بو صیراده آیاق سسلری طویولدی .
قانی وورولدی . ارکک یاصدیغک اوزرینه قویاراق حاضرلامش اولدینی آتی
باطلارینی قابدی . یرندن فیرلادی . پارماغی طابانجانک ته تیکنده اولدینی حالده :
« کیمدر او ؟ » دیه حایقیردی . طیشاریدن برسس ، بونلری اولومدن قورتاران
مختارک اوغلیله طوروننک سسلری بو حایقیریشه یاراشجاق شوپله جواب
ویردی : « یمک کتیردک ! ... »

— آی یولجیلر ، اوت سنک بو کیجه قونوق اولدیغکز بو قولوبه سفیلدر ؛ بوراسی
طوپراق قندیلیله ، ایسلی دیرکلریله بلکه سزه بر حیوان آخوری کبی کلیر .
یارین سوقاغندن کچرکن کوره جکککز کوی ده ویراندر . بوراسی دخی مناره سز
مسجدیله ، ییقیق دیوارلریله بلکه سزه قوندوز یووالرینک بر بیغینی کبی

کورونور. اوت بوراده نه سزی سلاخیله قورو یا جق بر ژاندارمه، نه قانلرک ایزلرینی آرایا جق بر حکومت ونه ده حیدودلری عدالتک نیجه سنه ویره جک بر بر حاکم .. هیچ برشی یوقدر. بوکویک چاتیلرینه یالکز قارا قوشلرک قانادلری کولکه سالار، بو اوچوروملرک اوزرندن یالکز آجی شمال روز کارلری اسر. آنجق سز بوکویدن کنیدی عبادتخانه کز قدر امین اولاییلر سکز. بوکوی اوتورکلرک یوردی درکه بونک چاتیلرینک آلتلرند طوغوب بو یوسلر بوغالر کبی قوتلی اولدقلری قادار جیلانلر کبی ده معصومدرلر. بونک اوجاقلرینک اوکلرند اوکوت آلانلر اوز قارداشلری ایچون محبتلی اولدقلری کبی یدی قات یابانجیلر ایچون ده مرحتلی درلر. بیلکز که تورکلرک آلچقلر کیرمه یین یورکلری خیانتلرک دوشومنه یین قافالرندن دها ضعیف دکدر.

کندیلرینک بیلدکلری آز شیلر ایسه ده طویدقلری ال ای شیلردر: طوغرولق واییلک! .. آتایوردی: تورکلر ایچون الک مقدس بریردر. تورکلره کوره تگری اوبنه کیر بولاشدیر مق ناصل بویوک برکنه ایسه آتا یوردینه کو تو بر آد براق ده اویله جه بویوک بر صوچدر. آریلر قوقولو بال په تکلرینی یتیشدیرمک ایچون آلتون قانادلریله قووانلرینه ناصل یابلاچیچکلرینی طاشیرلر سا، تورکلر ده ایشته اویله جه درت بوجاغه طاغیلاراق یوردلرینه حلال قازانجیلرینی کتیردرلر. تورکلر بلکه بر آز سرتدرلر، آنجق اونلرک دیکنلری کندیلرینه طوقونان طیرناقلر ایچوندر. بر اویغور تورک هیچ بر وقت آلتنک تريله یوغوردینی اتمکنه قان بولاشدیرماز. نته کیم ایشته شوکویک مزارلغه هیچ بر غریب بکیتک قانلی جنازه سی کوموله مشدر.

اگر سز وطنکزه کیدیور سا گز او اسکی کلیسالری، اویگی مکتبلری الکتریک پیرایتیلری ایچنده بیلیردایان مملکتلر کزده تورکلردن یاشامق حقنک اسیر کندیکنی، مسلمانلرک قانلرینک مباح صایلدیغنی کوردیککز زمان سز شو قارائلق، شوبیلکی سز تورکبه یی خاطر لایکز. اوزنکین شهرلر کزده حاکملر کزک، پولیسلر کزک قوتلرینه قارش قاصالرک صویولدیغنی، یاتاقلرک کیرلندیکنی ایشتدیککز زمان سز شویوقسول، شو ایصسز تورک یوردنده کچیرمکده اولدیغکز

بوکیجه بی خاطر لایکیز . شونی ده اونو تمایکیز والیر کیزی وجدانلر کزک اوزرینه
قویارق وطنداشلر کزه سویله یکیزکه : « تورکله بار بار دکلر لر ! .. »

محراب

کیجه یاریلرنده ...

یوقلقلرمی قایناشیور ، قهرلری آچیلمش ؟
ینه گوکدن یره تولوم نفسلری صاچیلمش !
ینه داغلر قارا تابوت گیبی یاتمش اوزانمش ،
هپ قورقور دیله کلمش ، قارا گئلقلر اویانمش !
کیجه لردن پرده پرده کفن گه یتمش یاماجلر !
صیره صیره شاهه قالمش تولولردر آغاجلر ! ..
بوغمش بوتون سسلری بر دیویلیان اوغولتو ،
باغلامش هپ روز کارلری بیلیمیهن بر قورقو !
دیوارلرده آغیز آچش ، صیرتیور قووقلر ،
هر قووقده ییلان بکلر ، عقر بکرسه اویوقلار !
تترک اوتلرین ییهن چیانلردر ، قمیلدار ،
یریر طاشلر قیریق دوکوک کیکلردر ، فیصیلدار ! ..
ای صومورتمش ، یر دیکله یه جن یواسی تر بهلر ،
نه سویلیور ، صاییقلیان ، عفریت باشی قبهلر ؟
بل کیگی گیبی قالمش ، نه بکلر سین مناره !
نه بکلر سین ، کیم اینه جک بو آچیلمش هزاره ؟
ای قارا گئلق قهرلردن قویوب کلن دویقولر ،
ای جینلیان قولاغمه « تولوم ! » دییهن قورقور ،
ای جاملری ، قاپیلری طیرمالایان خولیار ،
ای گوزمده کفنلنمش ، دونوب دوران رقیالر ،
کسیک آرتیق فیصیلتی بی ، کسیک که قورقورورم !
قاپان آرتیق سن ده ، ای گوک ، ای قاران اوچورورم !